

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

Warszawa, dnia 18/03/2010

RPO-641520-I/10/AK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Lech Borzemski
Prezes Krajowej Rady Notarialnej
ul. Dzika 19/23
00-172 Warszawa

Janusz Janusz Janusz

Na podstawie ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 ze zm.; dalej: Prawo o notariacie) funkcjonuje mechanizm oceny pracy notariuszy. Przepis art. 16 § 3 tego aktu normatywnego przyznaje uprawnienie Ministrowi Sprawiedliwości do odwołania notariusza, który uzyskał dwie ujemne oceny w wyniku kolejnych wizytacji przeprowadzanych przez członków samorządu zawodowego lub właściwy organ Ministerstwa Sprawiedliwości. Odwołanie następuje po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej, wydanej na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w terminie miesiąca od dnia wpływu wniosku. Z powyższej regulacji wynika, iż ustawodawca przyznał radom izb notarialnych wyłączne uprawnienie do oceniania notariuszy - stanowisko organów samorządu zawodowego ma bowiem przesądzający wpływ na podjęcie decyzji przez Ministra Sprawiedliwości.

W związku z powyższym do Biura Rzecznika napływają skargi, w których przedstawiana jest praktyka stosowania powyższych przepisów. Zgodnie z treścią kierowanej do Rzecznika korespondencji ocenianym notariuszom nie zapewnia się możliwości zajęcia swojego stanowiska wobec opinii. Skarżący wskazują, iż przed doręczeniem protokołu oceny Ministrowi Sprawiedliwości, zainteresowany notariusz nie zna nawet jego treści ani oceny dokazanej przez radę właściwej izby notarialnej.

Decyzja Ministra Sprawiedliwości o odwołaniu notariusza na podstawie art. 16 § 3 Prawa o notariacie zależy od uznania administracyjnego, lecz brak stanowiska notariusza co do wystawionej opinii może uniemożliwiać rzetelne dokonanie oceny sytuacji oraz stwierdzenie przyczyn postępowania notariusza. Dodatkowe problemy w tym względzie powoduje tryb odwoławczy od tego rozstrzygnięcia. Po wydaniu decyzji o odwołaniu notariusza przez Ministra Sprawiedliwości, zainteresowany może

w trybie administracyjnym wykazywać niesłuszność takiej decyzji. Jest to niezwykle utrudnione, zwłaszcza, że został on pozbawiony prawa do kwestionowania zasadności ocen dokonanych przez radę izby notarialnej na etapie wstępnym. Ponadto, dalsze postępowanie administracyjne, w postaci próby podważenia decyzji przed sądem administracyjnym, wydaje się nie rozwiązywać podnoszonego tu problemu. Sąd dokonuje bowiem jedynie kontroli pod względem zgodności z prawem, nie ma możliwości badania stanu faktycznego sprawy.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o przedstawienie praktyki działania mechanizmu oceny notariuszy, o którym mowa w art. 16 § 3 Prawa o notariacie, z uwzględnieniem uwag zawartych w niniejszym piśmie. W szczególności, proszę o informację, czy zainteresowany notariusz ma możliwość zgłaszania uwag w trakcie prowadzonej wizytacji bądź czy w jakiś inny sposób jest mu zapewniana możliwość odniesienia się do treści protokołu wizytacji.

*Złuz vjraj nauw
aus hochauw*